

Erişkin çağı pnömokok aşılımlarının COVID-19 klinik seyri ile ilişkisi

The relationship between adult pneumococcal vaccination and the clinical course of COVID-19

Ülkü Sur Ünal¹

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Submitted Date: 09 Aralık 2024, Accepted Date: 12 Aralık 2024

Correspondence: Ülkü Sur Ünal

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

e-mail: ulkusurunal@gmail.com

ORCID ID: USU [0000-0003-4758-4413](https://orcid.org/0000-0003-4758-4413)

Sayın Editör,

Derginizin Ağustos 2024'te yayınlanan sayısında Karaçepiş ve ark. tarafından yürütülmüş olan ve yayınlanan "COVID-19 pandemisinin önerilen erişkin aşılımlara etkisi: Hastane temelli çalışma" başlıklı makaleyi büyük bir ilgiyle okudum (1). Sayın yazarlara çalışmalarını için çok teşekkür ediyorum. Bu çalışma, COVID-19 pandemisinin erişkin aşılımları üzerindeki etkilerini ele alarak önemli bulgular ortaya koymaktadır. Özellikle pnömokok aşılımlarındaki artış, COVID-19 pandemi döneminin ilginç sonuçlarından biridir.

İlgili makalenin tartışma bölümünde bahsedilen, COVID-19 pandemi döneminde pnömokok aşısının COVID-19'dan koruyacağına dair yayılan bilgilere dikkat çekmek istiyorum. Bu bilgi, o dönemde özellikle halk arasında yaygınlaşmış ve pnömokok aşısına olan talebi artırmıştır. Ancak, bu konuda var olan bilimsel literatürü irdelemenin ve destekleyici veri sunmanın önemli olduğunu düşünüyorum.

Bunun yanında makalede bahsi geçen pnömokok aşısının, özellikle belirtilmediği için tam emin olamamakla birlikte, 13 valanlı konjuge pnömokok aşısı (PCV13) olduğunu; uygulanan pnömokok aşılımlarının içinde polisakkarit pnömokok aşılımlarının yer almadığını tahmin ediyorum. Bunun yanında her ne kadar PCV13'ün dışında PCV15 ve PCV20 konjuge pnömokok aşılımları bulunsa da ülkemizde henüz PCV15 ve PCV20 bulunmamaktadır (2). Yaygın kullanımı nedeniyle bu konu hakkında yapılan çalışmaların çoğunun PCV13 üzerine yapılmış olduğunu görülmektedir.

Pnömokok aşısı, Streptococcus pneumoniae etkenine karşı koruyucu bir önlem olarak bilinir. Son dönemde yapılan bazı çalışmalar, pnömokok aşısının COVID-19 enfeksiyonu üzerinde dolaylı olarak koruyucu etkiler gösterebileceğini öne sürmüştür. Lewnard ve ark.nın retrospektif olarak yürüttükleri ve 597.085 kişinin dahil

edildiği çalışmada, PCV13 uygulanmış, iki veya daha fazla COVID-19 aşı dozu almış >65 yaş bireyler arasında, PCV13'ün SARS-CoV-2 enfeksiyonuna karşı orta düzeyde koruma ile ilişkili olduğu bulunmuştur (3). Kapoula ve ark. tarafından yürütülen bir sistematik derleme ve meta-analiz sonuçlarına göre ise influenza ve pnömokok aşılması, SARS-CoV-2 enfeksiyonu riskinin daha düşük olması ile ilişkilendirilmiştir (4). Diğer yandan henüz COVID-19 aşılımlarının da başlamadığı 1 Mart-1 Haziran 2020 tarihleri arasında izlenen 741 kişilik bir kohort çalışmasının sonuçlarına göre ise influenza ve pnömokok aşılımlarının COVID-19 klinik seyri üzerine herhangi bir etkisinin olmadığı belirtilmiştir (5). Hollanda'da 2020 yılında yürütülen ve 1.919 kişinin dahil edildiği bir çalışmada da benzer sonuç elde edilmiştir (6).

Yukarıda bahsi geçen çalışmaların sonuçlarından da anlayabileceğimiz gibi COVID-19 pandemisinin erken döneminde, belki de henüz COVID-19 aşılımlarının başlamamasından ötürü pnömokok aşılımlarının COVID-19 üzerinde olumlu bir etkisinin olması ihtimali fazla bir çıkarım olarak görülebilir; o dönem için yanlış bir bilgi olarak algılanmış olabilir. Ancak günümüze yaklaştıkça, daha geniş popülasyonların dâhasının analiz edildiği çalışmalar yayınlanmaya başladıkça pnömokok aşılımlarının COVID-19 klinik seyri üzerinde olumlu etkileri olabileceği görülmektedir. COVID-19 aşılımları ile birlikte pnömokok aşılımlarının etkinliğini değerlendiren daha fazla sayıda geniş çaplı araştırma ve meta-analizler daha doğru bir yoruma ulaşmamızı sağlayacaklardır.

Bu noktaların, makalenizin tartışma bölümüne daha geniş bir perspektif katacağına inanıyorum. Bu önemli konu üzerindeki çalışmalarınızı desteklemek umuduyla, tekrar teşekkür eder, başarılı yayınlar dilerim.

Ünal ÜS.

Erişkin çağı pnömokok aşılımlarının COVID-19 klinik seyri ile ilişkisi
Maltepe Tıp Dergisi 2024; 16(3): 92-93. doi: 10.35514/mtid.2024.119

Yazar Katkıları: Çalışma Konsepti/Tasarımı: ÜSÜ, Veri Toplama: ÜSÜ, Veri Analizi /Yorumlama: ÜSÜ, Yazı Taslağı: ÜSÜ, İçeriğin Eleştirel İncelemesi: ÜSÜ, Son Onay ve Sorumluluk: ÜSÜ

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

KAYNAKLAR

- 1.Karaçepiş C, Mutlu HH, Gülek A, Mutlu HH. The impact of covid-19 pandemic on recommended adult vaccination in elderly: A hospital-based study. Maltepe tıp derg. 2024;16(2):28-34. doi: 10.35514/mtd.2024.108.
- 2.Centers for Disease Control and Prevention. Vaccine Information Statement: Pneumococcal Conjugate Vaccine - What you need to know [Internet]. 2023 Dec. Available from: www.hrsa.gov/vaccinecompensation
- 3.Lewnard JA, Hong V, Grant LR, Ackerson BK, Bruxvoort KJ, Pomichowski M, Arguedas A, Cané A, Jodar L, Gessner BD, Tartof SY. Association of Pneumococcal Conjugate Vaccination With Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 Infection Among Older Adult Recipients of Coronavirus Disease 2019 Vaccines: A Longitudinal Cohort Study. J Infect Dis. 2024 Nov 15;230(5):e1082-e1091. doi: 10.1093/infdis/jiae387.
- 4.Kapoula GV, Vennou KE, Bagos PG. Influenza and Pneumococcal Vaccination and the Risk of COVID-19: A Systematic Review and Meta-Analysis. Diagnostics (Basel). 2022 Dec 7;12(12):3086. doi: 10.3390/diagnostics12123086.
- 5.Pastorino R, Villani L, La Milia DI, Ieraci R, Chini F, Volpe E, et al. Influenza and pneumococcal vaccinations are not associated to COVID-19 outcomes among patients admitted to a university hospital. Vaccine. 2021 Jun 11;39(26):3493–7. doi: 10.1016/j.vaccine.2021.05.015.
- 6.Taks EJM, Föhse K, J C F M Moorlag S, Hoogerwerf J, van Crevel R, van Werkhoven CH, Netea MG, Ten Oever J. Routine vaccination for influenza and pneumococcal disease and its effect on COVID-19 in a population of Dutch older adults. Vaccine X. 2023 Jul 6;14:100344. doi: 10.1016/j.jvaxx.2023.100344